

POPIS ILUSTRACIJA

Predstava: Rim, Konstantinov slavoluk, detalj ukrasa (Foto: C. Faraglia, DAI Rom, 36.614)

1. Rim, Konstantinov slavoluk, 315. (Foto: H. Koppermann, DAI Rom, 61.2297)
2. Tzv. „Plotinov“ sarkofag, sredina 3. st. Vatikan, Museo Gregoriano Profano (Foto: C. Faraglia, DAI Rom, 35.1981A)
3. a-b) Kovanica (avers i revers) Valentinijana I. (364-375) Arheološki muzej Zagreb (Foto: Fototeka muzeja / Igor Krajcar)
4. Rim, Dioklecijanov vicenalijski spomenik na forumu, 303. (Foto: autor)
5. Portret Marka Aurelija u mladoj dobi, druga četvrtina 2. st. Arheološki muzej Zagreb (Foto: Fototeka muzeja / Igor Krajcar)
6. Kovanica (avers) Marka Aurelija (161-180), Arheološki muzej Zagreb (Foto: Fototeka muzeja / Igor Krajcar)
7. Kovanica (avers) Karakale (211-217), Arheološki muzej Zagreb (Foto: Fototeka muzeja / Igor Krajcar)
8. Dva tetrarha, početak 4. st. Vatikan, Biblioteka (Foto: C. Faraglia, DAI Rom, 5694)
9. Dioklecijanova palača u 18. st. Grafika iz mape Roberta Adama (1763).
10. Mozaik gospodara Julija, 3. st. Tunis, Muzej Bardo (Foto: H. Koppermann, DAI Rom, 61.532)
11. Rim, trijumfalni stup Marka Aurelija (detalj), oko 180. (Foto: H. Felbermeyer, DAI Rom, 42.1217)
12. Istanbul, postolje Teodozijeve obeliska, oko 390. (Foto: Sebah & Joaillier, DAI Istanbul, 9726)
13. a-b) Kovanica (avers i revers) Valentinijana III (423-455). Arheološki muzej Zagreb (Foto: Fototeka muzeja / Igor Krajcar)
14. Zagrobni portret muškarca, Egipat, 2. st. Beč, Kunsthistorisches Museum (Foto: Kunsthistorisches Museum Vienna)
15. Reljef s Markom Aurelijem i žrtvenom povorkom, oko 175. Rim, Palazzo dei Conservatori (Foto: H. Koppermann, DAI Rom, 61.715)
16. Mitrička ploča, 2/3. st. Arheološki muzej Split (Foto: Živko Bačić)
17. Mitrički reljef, 2/3. st. Dieburg, Museum Schloss Fechenbach (Foto: Museum Schloss Fechenbach Dieburg)
18. Sarkofag na strigile s prikazom Sola, 3. st. Rim, Museo Nazionale (Foto: autor)
19. a-b) Kovanica (avers i revers) Aurelijana (270-275). Arheološki muzej Zagreb (Foto: Fototeka muzeja / Igor Krajcar)
20. Rim, katakombe ispod Via Appia, Vibijin hipogej, 3/4. st. (Foto: Pontificia Commissione di Archeologia Sacra)
21. Adelfijin sarkofag, oko 340. Sirakuza, Museo archeologico (Foto: G. Singer, DAI Rom, 71.859; detalj)
22. Ruševine hipodroma u Istanbulu. Grafika F. A. Theveta iz 1554 (DAI Istanbul, KB 03212)
23. Reljef iz obiteljske grobnice Haterija (detalj), kraj 1. st. Vatikan, Musei Vaticani (Foto: C. Faraglia, DAI Rom, 39.565)
24. a-b) Heraklo, rimska kopija prema helenističkom originalu, 1. st. Arheološki muzej Zagreb (Foto: Fototeka muzeja / Igor Krajcar)

25. a) Kip muškarca u liku Polikletovog dorifora, oko 260. Rim, Villa Doria Pamphilj (Foto: C. Faraglia, DAI Rom, 8153 A);
b) kopija prema Polikletovom doriforu, 1/2. st. Napulj, Museo archeologico nazionale (Foto: autor)
26. Mitološki sarkofag s prikazom Dioniza i Arijadne, oko 235. Pariz, Louvre (Foto: RMN-Grand Palais (Musée du Louvre / Hervé Lewandowski)
27. Kip Apolona (Apolon Belvederski), prva pol. 2. st. Vatikan, Museo Pio Clementino (Foto: C. Faraglia, DAI Rom, 42.714)
28. Arheološka istraživanja u Naroni (Foto: Fototeka Arheološkoga muzeja Split / E. Marin)
29. Kip Venere iz Salone, 2/3. st. Arheološki muzej Split (Foto: Živko Bačić)
30. Carski torzo, 1. st. Arheološki muzej Zagreb (Foto: Fototeka muzeja / Igor Krajcar)
31. *Notitia dignitatum* (Speyer, 1542). München, Bayerische Staatsbibliothek, Clm 10291, fol. 178 (Foto: 12-bsb 00005863-8)
32. Barletta, glava brončanoga carskog kipa, 4/5. st. (Foto: n/a DAI Rom, 5832A)
33. Reljef s trijumfalnom povorkom Marka Aurelija, oko 175. Rim, Palazzo dei Conservatori (Foto: H. Koppermann, DAI Rom, 61.716)
34. Rim, slavluk Septimija Severa, 203. (Foto: autor)
35. Postolje stupa Antonina Pija, oko 160. Vatikan, Musei Vaticani (Foto: C. Faraglia, DAI Rom, 38.1463)
36. Nadgrobni reljef iz Ostije, rano 2. st. Vatikan, Musei Vaticani (Foto: C. Faraglia, DAI Rom, 39.557R)
37. Figurina gladijatora. Arheološki muzej Split (Foto: Ž. Bačić)
38. Bjelokosni diptih konzula Areobinda, Konstantinopol, 506. Pariz, Musée de Cluny (Foto: RMN-Grand Palais (Musée de Cluny – Musée national du Moyen Age) / Thierry Ollivier)
39. Srebrni pladnjevi iz ostave u Mildenhallu, sredina 4. st. London, British Museum (Foto: British Museum Images)
40. Nadgrobni reljef iz Ostije (detalj), rano 2. st. (Foto: H. Fuhrmann, DAI Rom, 37.1195)
41. Mitološki sarkofag s prikazom Selene i Endimiona, oko 235. Pariz, Louvre (Foto: RMN-Grand Palais (Musée du Louvre) / Hervé Lewandowski)
42. Mitološki sarkofag s prikazom Ahileja na dvoru kralja Likomeda, oko 240. Pariz, Louvre (Foto: RMN-Grand Palais (Musée du Louvre) / René-Gabriel Ojéda)
43. Reljefi s grobnice Marka Vergilija Eurizaka, oko 30. pr. Kr. (gipsani odljev). Rim, Museo della Civiltà Romana (Foto: G. Singer, DAI Rom, 72.3821)
44. Mitološki sarkofag s prikazom Hipolita i Fedre, posljednja četvrtina 3. st. Arheološki muzej Split (Foto: Živko Bačić)
45. Sarkofag s prikazom pokojnika u lovu, oko 270. Rim, Cimitero Maggiore (Foto: C. Rossa, DAI Rom, 78.106)
46. Ulomak atičkoga sarkofaga s erotima u lovu, prva pol. 3. st. Arheološki muzej Split (Foto: Živko Bačić)
47. Dura Europos, detalj zidnog oslika iz Kršćanske kuće, druga četvrtina 3. st. Yale University Art Gallery (Foto: YUAG 1932.1202)
48. Kultni reljef s prikazom Mitre Tauroktonosa, 2. st. Beč, Kunsthistorisches Museum Wien (Foto: Kunsthistorisches Museum Vienna)
49. Dura Europos, kultni reljef iz Gadova hrama, 2. st. Yale University Art Gallery (Foto: YUAG 1938.5314)

50. Dura Europos, reljef s prikazom (zagrobnog?) banketa, prva pol. 3. st. Yale University Art Gallery (Foto: YUAG 1931.138)
51. Dura Europos, detalj zidnog oslika u sinagogi, prva pol. 3. st. (moderna kopija). Yale University Art Gallery (Foto: YUAG, 1936.127.13)
52. Dura Europos, detalj zidnog oslika u sinagogi, prva pol. 3. st. (moderna kopija). Yale University Art Gallery (Foto: YUAG 1936.127.12)
53. Dura Europos, detalj zidnog oslika u Kršćanskoj kući, druga četvrtina 3. st. Yale University Art Gallery (Foto: YUAG 1932.1201c)
54. Rim, katakombe Sv. Kalista, sredina 3. st. (Foto: Pontificia Commissione di Archeologia Sacra)
55. Adelfijin sarkofag, oko 340. (Foto: G. Singer, DAI Rom, 71.859; detalj)
56. Rim, katakombe Svetih Petra i Marcelina. Tlocrt podzemnih hodnika (prema: V. Flocchi-Nicolai et al., Les Catacombes chrétiennes de Rome)
57. Salona (Solin), antičko groblje na Manastirinama (Foto: Joško Belamarić)
58. Rim, hipogej Aurelijevaca, rano 3. st. (Foto: Pontificia Commissione di Archeologia Sacra)
- 59-60. Rim, katakombe ispod via Dino Compagni (Via Latina), prva četvrtina 4. st. (Foto: Pontificia Commissione di Archeologia Sacra)
- 61-63. Rim, kuća ispod bazilike Svetih Ivana i Pavla, druga polovica 4. st. (Foto: Ana Munk)
64. Krist, detalj reljefa sa sarkofaga, sredina 4. st. Vatikan, Museo Pio Cristiano (Foto: G. von Kaschnitz, DAI Rom, 30.886)
65. Salona, podni mozaik s Orfejom, 2. st. Arheološki muzej Split (Foto: Živko Bačić)
66. Sarkofag s Dobrim pastirom i berbom grožđa, sredina 4. st. Vatikan, Museo Pio Cristiano (Foto: H. Schwanke, DAI Rom, 80.1655)
67. Reljef s prikazom Kristovih čuda, posljednja četvrtina 3. st. Rim, Museo Nazionale (Foto: n/a DAI Rom, 64.1716)
68. a-c) Sarkofag Dobroga pastira, prva četvrtina 4. st. Arheološki muzej Split (Foto: Živko Bačić)
69. Rim, crkva Sv. Konstance, mozaici u deambulatoriju, sredina 4. st. (Foto: F. X. Bartl, DAI Rom, 57.1250)
70. Rim, Prisciline katakombe, sredina 3. st. (Foto: Pontificia Commissione di Archeologia Sacra)
71. Ulomak sarkofaga, 2/3. st. Arheološki muzej Zagreb (Foto: Fototeka muzeja / Igor Krajcar)
72. Nadgrobni reljef, oko 200. Trier, Rheinisches Landesmuseum (Foto: Bildarchiv Photo Marburg)
73. Rim, katakombe Svetih Petra i Marcelina, prva pol. 4. st. (Foto: Pontificia Commissione di Archeologia Sacra)
74. Sarkofag Cecilija Valijana, oko 260. Vatikan, Museo Gregoriano Profano (Foto: K. Anger, DAI Rom, 90.413)
75. Sarkofag s erotima i berbom grožđa (detalj), 3/4. st. Arheološki muzej Split (Foto: Živko Bačić)
76. Sarkofag na dvije razine s Joninim ciklusom, kraj 3. st. Vatikan, Museo Pio Cristiano (Foto: J. Böhringer, DAI Rom, 61.330)
77. Rim, katakombe Svetih Petra i Marcelina, prva pol. 4. st. (Foto: Pontificia Commissione di Archeologia Sacra)

78. Sarkofag „na friz“ (detalj pročelja), oko 330. Rim, Museo Nazionale (Foto: C. Faraglia, DAI Rom, 6372; detalj)
79. Rim, katakombe ispod Via Dino Compagni (Via Latina), prva pol. 4. st. (Foto: Pontificia Commissione di Archeologia Sacra)
80. Sarkofag Bebije Hertofile (detalj poklopca), rano 4. st. Rim, Museo Nazionale (Foto: J. Böhringer, DAI Rom, 60.1451)
81. Adelfijin sarkofag (detalj), oko 340. (Foto: G. Singer, DAI Rom, 71.861)
82. Rim, hipogej Aurelijevaca, rano 3. st. (Foto: Pontificia Commissione di Archeologia Sacra)
83. Sarkofag „na friz“, oko 330. Rim, Museo Nazionale (Foto: C. Faraglia, DAI Rom, 6372)
84. Adelfijin sarkofag (detalj), oko 340. (Foto: G. Singer, DAI Rom, 71.865)
85. Ulomak sarkofaga, prva trećina 4. st. (oko 330?). Vatikan, Museo Pio Cristiano (Foto: DAI Rom, 57.29)
86. Rim, slavoluk Septimija Severa, 203. (Foto: autor)
87. Sarkofag Bebije Hertofile, rano 4. st. Rim, Museo Nazionale (Foto: J. Böhringer, DAI Rom, 60.1452)
88. Konstantin, glava kolosalnog kipa, nakon 315. Rim, Palazzo dei Conservatori (Foto: R. Sansaini, DAI Rom, 57.998)
89. a-b) Kovanica (avers i revers) Konstantina (307-337). Arheološki muzej Zagreb (Foto: Fototeka muzeja / Igor Krajcar)
90. Portretna skulptura (Maksencije ?) Rim, Museo Torlonia (Foto: C. Faraglia, DAI Rom, 33.1782)
91. Rim, Konstantinov slavoluk, dio friza. (Foto: G. von Kaschnitz, DAI Rom, 31.2069)
92. Rim, Konstantinov slavoluk, dio friza (Foto: C. Faraglia, DAI Rom, 32.62)
93. Rim, Titov slavoluk, reljef u prolazu (Foto: n/a DAI Rom, 34.2357)
94. Konstantinov slavoluk, reljef u središnjem prolazu (Foto: C. Faraglia, DAI Rom, 37.329)
95. Konstantinov slavoluk, reljef u medaljonu (Foto: C. Faraglia, DAI Rom, 32.53)
96. Konstantinov slavoluk, Konstantinov portret (Foto: C. Faraglia, DAI Rom, 32.90)
97. Konstantinov slavoluk, reljef u medaljonu (Foto: C. Faraglia, DAI Rom, 32.54)
98. a-c) Konstantinov slavoluk, detalji friza (Foto: C. Faraglia, DAI Rom, 32.72; 32.75; 32.78)
99. Konstantinov slavoluk, medaljon na istočnoj strani (Foto: C. Faraglia, DAI Rom, 32.70)
100. Ravena, mauzolej Gale Placidije, druga četvrtina 5. st. (Foto: F. X. Bartl, DAI Rom, 57.1943)
101. Ravena, Nadbiskupska palača, oko 500. (Foto: F. X. Bartl, DAI Rom, 58.559)
102. Ulomak kamene grede s pobjedničkim znakom, 1. st. Arheološki muzej Split (Foto: Živko Bačić)
103. Korice bodeža, Siscija, 1. st. Arheološki muzej Zagreb (Foto: Fototeka muzeja / Igor Krajcar)
104. Barletta, kolosalni kip rimskoga cara u bronci, 4/5. st. (Foto: n/a DAI Rom, 5833R)
105. Zlatni medaljon, Konstantinopol, oko 330. Beč, Kunsthistorisches Museum (Foto: Kunsthistorisches Museum Vienna)
106. Sarkofag s pasionskim temama (detalj), sredina 4. st. Vatikan, Museo Pio Cristiano (Foto: Brügger, DAI Rom, 33.155)
107. Rim, Campidoglio, carski kip (Konstancije II?), nakon 324. (Foto: G. Singer, DAI Rom, 67.1752)

108. Zlatni medaljon, Konstantinopol, oko 330. Beč, Kunsthistorisches Museum (Foto: Kunsthistorisches Museum Vienna)
109. a-c) Sarkofag s Prijelazom Crvenoga mora, druga pol. 4. st. Arheološki muzej Split (Foto: Živko Bačić)
110. Istanbul, postolje Teodozijeve obeliska, oko 390. (Foto: Sender 1925, DAI Istanbul, KB 25.766)
111. Bjelokosni diptih s kristološkim scenama (detalj), oko 400. Berlin (Foto: Rheinisches Bildarchiv Köln)
112. Vatikan, bazilika Sv. Petra, pogled iz svetišta (Foto: H. Schwanke, DAI Rom, 79.3526)
113. Nadgrobni mozaik iz Salone, kraj 3. st. Arheološki muzej Split (Foto: Živko Bačić)
114. Adelfijin sarkofag, oko 340. Sirakuza, Museo archeologico (Foto: G. Singer, DAI Rom, 71.859)
115. Sarkofag dva brata (detalj), oko 340-350. Vatikan, Museo Pio Cristiano (Foto: H. Felbermeyer, DAI Rom, 34.1589)
116. Sarkofag Junija Basa, 359. Vatikan, Museo storico del tesoro della Basilica di San Pietro (Foto: K. Anger, DAI Rom, 88.4)
117. a-c) Sarkofag Junija Basa, bočne strane (Foto: K. Anger, DAI Rom, 88.7; 88.8; 88.9)
118. Sarkofag Junija Basa (Foto: K. Anger, DAI Rom, 88.4; detalj)
119. Sarkofag s pasionskim temama, sredina 4. st. Vatikan, Museo Pio Cristiano (Foto: Brügger, DAI Rom, 33.155)
120. Sarkofag Junija Basa (Foto: K. Anger, DAI Rom 88.4; detalj)
121. Kip Augusta (Prima Porta), oko 20. pr. Kr. Vatikan, Musei Vaticani (Foto: R. Sansaini, DAI Rom, 8326)
122. Mitrički kulturni reljef, 2/3. st. Dieburg, Museum Schloss Fechenbach (Foto: Museum Schloss Fechenbach Dieburg)
123. Sarkofag „na friz“, 315-325. Vatikan, Museo Pio Cristiano (Foto: R. Sansaini, DAI Rom, 57.992)
124. Rim, crkva Sv. Konstance, deambulatorij s mozaicima, sredina i kraj 4. st. (Foto: R. Sansaini, DAI Rom, 54.53)
125. Dogmatski sarkofag, oko 330. Vatikan, Museo Pio Cristiano (Foto: R. Sansaini, DAI Rom, 57.1005)
126. Rim, katakombe Svetih Petra i Marcelina, tzv. Svetačka kript, sredina 4. st. (Foto: Pontificia Commissione di Archeologia Sacra)
127. Sarkofag s motivom gradskih vrata (crtež), nekoć Sv. Petar u Rimu, posljednja četvrtina 4. st. (Foto: DAI Rom, 63.1112)
128. Rim, crkva Sv. Pudencijane, mozaik u apsidi, kraj 4. st. (Prema: H. Brandenburg, Ancient Churches of Rome)
129. Sarkofag (detalj poklopca), kraj 4. st. Mantova, katedrala (Foto: J. Böhringer, DAI Rom, 59.952)
130. Sarkofag s motivom zvijezda i vijenaca (detalj), posljednja četvrtina 4. st. Palermo, katedrala (Foto: G. Singer, DAI Rom, 71.691)
131. Sarkofag Flavija Gorgonija, kraj 4. st. Ancona, Museo Diocesano (Foto: J. Böhringer, DAI Rom, 60.1410)
132. Krilo bjelokosnog diptiha s prikazom Rome, 5/6. st. Beč, Kunsthistorisches Museum (Foto: Kunsthistorisches Museum Vienna)

133. Istanbul, postolje Teodozijeva obeliska, oko 390. (Foto: Sender 1925, DAI Istanbul, KB25.775)
134. Portret nepoznatog muškarca, 5. st. Beč, Kunsthistorisches Museum (Foto: Kunsthistorisches Museum Vienna)
135. Krilo bjelokosnog diptiha (Diptih Barberini), prva pol. 6. st. (Foto: RMN – Grand Palais (Musée du Louvre) / Les frères Chuzeville)
136. Srebrni pehar iz Boscoreale (Tiberijev pehar), rano 1. st. Pariz, Louvre (Foto: RMN – Grand Palais (Musée du Louvre) / Hervé Lewandowski)
137. Rim, freska u hipogeju Trebija Justa, prva polovica 4. st. (Foto: Pontificia Commissione di Archeologia Sacra)
138. Ostava iz Mildenhalla, sredina 4. st. London, British Museum (Foto: British Museum Images)
139. a-b) Srebrni pladanj iz ostave u Kaiseraugstu, sredina 4. st. Augst, Augusta Raurica (Foto: Augusta Raurica / Juerg Zbinden)
140. a-b) Teodozijev misorij (replika), 388. Mainz, Römisch-Germanisches Zentralmuseum (Foto: Römisch-Germanisches Zentralmuseum)
141. Rim, crkva Sv. Konstance, dio mozaika u svodu deambulatorija, sredina 4. st. (Foto: F. X. Bartl, DAI Rom, 57.1249)
142. Ulomak kamenog reljefa sa scenama iz lova, 3/4. st. Arheološki muzej Split (Foto: Živko Bačić)
143. Dio oslika iz vile na Celiju (Rim), 4. st. Napulj, Museo archeologico nazionale (Foto: C. Rossa, DAI Rom, 75.1466)
144. Sarkofag Cecilija Valijana, druga pol. 3. st. Vatikan, Museo Gregoriano Profano (Foto: K. Anger, DAI Rom, 90.414)
145. Rim, crkva Sv. Konstance, dio mozaika u svodu deambulatorija, sredina 4. st. (Foto: F. X. Bartl, DAI Rom, 57.1236)
146. Srebrni pladanj iz ostave u Mildenhallu, sredina 4. st. London, British Museum (Foto: British Museum Images)
147. Arijadnin pladanj iz ostave u Kaiseraugstu (detalj), sredina 4. st. Augst, Augusta Raurica (Foto: Augusta Raurica / Dieter Widmer)
148. Ahilejev pladanj iz ostave u Kaiseraugstu, druga pol. 4. st. Augst, Augusta Raurica (Foto: Augusta Raurica / Susanne Schenker)
149. Ahilejev pladanj (detalj) (Foto: Augusta Raurica / Susanne Schenker)
150. Sarkofag s Dobrim pastirom i orantom, sredina 3. st. Vatikan, Museo Pio Cristiano (Foto: H. Schwanke, DAI Rom, 80.1649)
151. Rim, katakombe ispod via Dino Compagni (Via Latina), sredina 4. st. (Foto: Labor, DAI Rom, 75.1690)

Poslika: Rim, Konstantinov slavoluk, detalj ukrasa (Foto: C. Faraglia, DAI Rom, 32.30)